

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Traverse Dieren

**Advies over reikwijdte en detailniveau
van het milieueffectrapport**

24 augustus 2010 / rapportnummer 2445-26

1. HOOFDPUNTEN VAN HET MER

Het college van gedeputeerde staten van de provincie Gelderland hebben het voornemen om de verkeersproblemen in de kern van Dieren te verminderen door een reconstructie van de N348/N786 door Dieren. Dit project 'Traverse Dieren' behelst de reconstructie van de N348 tussen Ellecom en Spankeren, ten zuiden van de spoorlijn Arnhem-Zutphen. Ten behoeve van het besluit over het inpassingsplan wordt een procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. De provinciale Staten van Gelderland zijn bevoegd gezag.

De Commissie voor de m.e.r. (hierna 'de Commissie')¹ beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- een goede analyse van de verkeersgerelateerde problemen en de belangrijkste doelen die daaruit volgen;
- een vergelijking van de alternatieven op doelbereik en milieueffecten;
- een zelfstandig leesbare samenvatting (met duidelijk kaartmateriaal), die duidelijk is voor burgers en geschikt is voor bestuurlijke besluitvorming.

In de volgende hoofdstukken geeft de Commissie in meer detail weer welke informatie in het MER moet worden opgenomen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de startnotitie. Dat wil zeggen dat in dit advies niet wordt ingegaan op de punten die naar de mening van de Commissie in de startnotitie voldoende aan de orde komen.

2. ACHTERGROND, PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BELEID

2.1 Achtergrond, probleemstelling en doel

Beschrijf de omvang en locaties van de huidige en toekomstige verkeersproblemen. Bedenk daarbij dat verkeersintensiteit op zich zelf niet veel zegt. Het is van belang om deze in verband te brengen met de capaciteit van de wegen en de directe omgeving van een weg. Maak de problemen en doelen zo concreet mogelijk, waardoor het mogelijk wordt alternatieven te beoordelen op de mate van doelbereik.

Geef in het MER een zo veel mogelijk kwantitatieve beschrijving van de verkeersproblemen (bereikbaarheid, verkeersveiligheid en barrièrewerking, zie paragraaf 4.2) en

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder *adviezen*. Voor zienswijzen en adviezen wordt verwezen naar bijlage 2.

leefbaarheidsproblemen (luchtkwaliteit, geluidbelasting, externe veiligheid en gezondheid zie paragraaf 4.3). Geef aan of er in de huidige situatie en toekomstige situatie, waarin het voornemen niet zou worden gerealiseerd, normen (luchtkwaliteit en geluid) overschreden worden.

In de startnotitie zijn de doelen in een schema uitgewerkt. Beschrijf in het MER:

- hoe de doelen volgen uit de probleemanalyse;
- welke criteria aan de doelen gekoppeld worden;²
- wat het onderscheid is tussen hoofd- en nevendoelelen.

Verbetering van de afwikkeling van het doorgaand verkeer op de Traverse en het verbeteren van de ontsluiting van Dieren van en naar de Traverse zijn bijvoorbeeld doelstellingen die in conflict met elkaar kunnen zijn.³ De aanleg van meer aansluitingen op de doorgaande route kan de barrièrewerking van de traverse en de ontsluiting van Dieren verbeteren, maar kan tegelijkertijd de reistijd van doorgaand verkeer door Dieren verlengen. Bij het aangeven van de doelen en de beoordeling van de alternatieven moet duidelijk gemaakt worden waar het primaat ligt.

Ontwikkelingen en ambities op thema's als natuur, ecologie en cultuurhistorie vallen buiten de scope van het voornemen en worden uitgewerkt in het kader van de gebiedsontwikkeling. Maak in het MER duidelijke welke 'gebiedsambities' in en rondom Dieren vertaald worden in doelen waarop de alternatieven voor de Traverse Dieren beoordeeld worden (zie ook paragraaf 2.2).

2.2 Beleidskader

Beschrijf in het MER de relevante beleidskaders voor de te onderzoeken milieuaspecten. Geef aan welke randvoorwaarden en criteria hieruit naar voren komen voor de ontwikkeling van alternatieven en de inpassing van infrastructuur.⁴

Beschrijf in het MER de toekomstige ambities van de gemeente Dieren ten aanzien van verschillende gebiedsopgaven: de landgoedzone, de herstructurering van het stationsgebied en de kanaalzone. Geef aan hoe deze ambities zich verhouden tot de Traverse

² Bijvoorbeeld welke afname in geluidgehinderden moet er minimaal gerealiseerd worden om het doel te bereiken.

³ Groenlinks ziet in het voornemen een mogelijk conflict tussen de doelstellingen die regionale problemen (doorstroming) op moet lossen ten opzichte die voor lokale problemen (barrièrewerking en ontsluiting van lokale wegen op de provinciale wegen), zie zienswijze 17, bijlage 2.

⁴ Stichting Instandhouding Leefbaarheid- en het wijkplatform Dieren Noord-Oost vragen om in het MER aan te geven wat de uitgangspunten voor het bestemmingsplan Kanaalweg 1998 zijn en in hoeverre met deze uitgangspunten bij de alternatieven rekening is gehouden. Daarnaast geven zij aan dat ook niet bestuurlijk vastgestelde documenten zoals een Verkeerskundige Notitie Dieren als uitgangspunt zijn genomen, zie zienswijzen 13 en 23, bijlage 2.

Dieren en hoe zij op elkaar afgestemd worden.⁵ Beschrijf ten slotte in hoeverre bij de Traverse Dieren rekening wordt gehouden met de plannen voor de Havikerpoort^{6,7}

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

3.1 Referentie

De startnotitie geeft een goede aanzet voor de beschrijving van de referentiesituatie. Onderbouw in het MER welke ontwikkelingen in het studiegebied beschreven worden als autonome ontwikkelingen en welke niet. Het is van belang de autonome groei van het verkeersaanbod goed in kaart te brengen. Geef hiertoe een overzicht en korte beschrijving van de ruimtelijke plannen en projecten, die de komende periode in Dieren en de regio zullen worden uitgevoerd. Geef aan welke invloed deze plannen en projecten zullen hebben op het verkeer (intensiteit, doorstroming, veiligheid) op de hoofdinfrastructuur in het algemeen en de N348/N786 door Dieren in het bijzonder.

Daar waar geen zekerheid bestaat over de uitvoering van ruimtelijke plannen en projecten kan gewerkt worden met scenario's. Dit geldt specifiek voor plannen en projecten die wel een grote invloed hebben op het verkeersaanbod of de capaciteit, maar waarvoor nog niet de besluitvorming is doorlopen.

3.2 Alternatieven

De startnotitie geeft een goede aanzet voor de ontwikkeling van alternatieven. Geef in het MER een korte beschrijving van de alternatieven die in het voortraject zijn onderzocht. Onderbouw daarin waarom deze alternatieven in het MER niet verder zullen worden onderzocht en ook welke voor- en nadelen deze alternatieven hebben.⁸

Geef voor de te onderzoeken alternatieven aan welk basispakket aan verkeerssturende maatregelen en flankerend beleid voor het gemeentelijk hoofdwegennet worden getroffen.

Alle alternatieven dienen op een gelijkwaardige wijze beschreven worden.

⁵ Burgeractiegroep A7 is van mening dat vooral verschillende uitgangspunten voor gebiedsopgaven als basis zijn genomen voor de ontwikkeling van alternatieven, zoals ontsnippering van het Hof van Dieren, zie zienswijze 20, bijlage 2.

⁶ De Havikerpoort is één van de acht ecologische poorten waar de provincie Gelderland samen met partners uit het gebied inzet op het realiseren van robuuste ecologische verbindingen van de Veluwe naar de randgebieden.

⁷ De stuurgroep Havikerpoort merken op dat de Traverse Dieren direct de belangrijkste opgaven voor Havikerpoort raakt, namelijk de ontsnippering van het gebied, zie zienswijze 11, bijlage 2.

⁸ Stichting Attent vraagt zich af welke redenen ten grondslag liggen aan het afvallen van eerder onderzochte alternatieven, zie zienswijze 14, bijlage 2.

4. BESTAANDE MILIEUSITUATIE EN MILIEUGEVOLGEN

4.1 Algemeen

Beschrijf de milieueffecten van de alternatieven en varianten ten opzichte van de referentiesituatie. Beschrijf de effecten en de invloed van mitigerende maatregelen zo veel mogelijk kwantitatief. Geef de effecten weer in overzichtstabellen en op kaart. Maak hierbij onderscheid tussen doelbereik van het voornemen en (positieve of negatieve) milieueffecten. Maak tevens onderscheid tussen effecten tijdens de aanleg- en gebruiksfase.

Geef in het MER per milieuaspect op kaart aan wat als studiegebied wordt beschouwd.

4.2 Verkeer

Model

Doelstellingen en effecten worden gekwantificeerd met behulp van een verkeers- en vervoersmodel. Beschrijf in het MER op een begrijpelijke wijze de karakteristieken van dit verkeersmodel. Geef in ieder geval aan:

- welk basisjaar en prognosejaar worden gehanteerd;
- welke begrenzing van het studiegebied wordt gehanteerd;
- welke uitgangspunten in het model gehanteerd worden, zoals autonome groei, ruimtelijke ontwikkelingen en beleidsuitgangspunten.

Voor de bepaling van de kwaliteit van de verkeersafwikkeling wordt een dynamisch model (microsimulatie) ingezet. Beschrijf voor dit model de uitgangspunten en de werking. Let daarbij vooral op de invloed van congestie op routekeuze, omdat dit in een overbelaste situatie als Dieren grote invloed kan hebben op de verkeersbelastingen – en daarmee ook op de milieueffecten.

Analyse

Geef bij de verkeersafwikkeling tenminste aan wat per alternatief de gemiddelde rij-snelheden en verliestijden zijn. Maak daarbij een onderscheid naar lokaal en door-gaand verkeer.

Wat betreft de verkeersveiligheid wordt in de Startnotitie gesteld dat deze aan de hand van de veranderde verkeersintensiteiten in beeld wordt gebracht. Gezien het feit dat een aantal alternatieven in verkeerskundig opzicht dicht bij elkaar liggen, is ook in-zicht gewenst in het effect van de alternatieven op de bestaande veiligheidsproblemen. Geef aan wat het effect is van de alternatieven op de bestaande ongevallenlocaties (afbeelding 2.5 startnotitie), met name daar waar het gaat om ernstige ongevallen. Beschrijf daarnaast (kwalitatief) in hoeverre de alternatieven voldoen aan de veiligheidsprincipes (of inrichtingsprincipes) van Duurzaam Veilig.

Beschrijf het effect van de alternatieven op de oversteekbaarheid van de bundel (weg+spoor) voor enerzijds fietsers/voetgangers en anderzijds (lokaal) gemotoriseerd verkeer.

Beschrijf daarnaast:

- de verkeersintensiteiten op de verschillende wegen in het studiegebied, onderscheiden naar intern (lokaal), extern (inkomen en uitgaand) en doorgaand verkeer;
- de verkeersafwikkeling op de relevante wegen in het studiegebied. Bereken daarvoor de piekintensiteiten (spitsuur) en de werkdagemaal-intensiteiten⁹. Geef voor de wegvakken in het studiegebied aan wat de Intensiteit/Capaciteit (I/C)-verhoudingen zijn en geef voor de spitsperiodes aan wat de I/C verhoudingen zijn van de kruispunten van de N348/ N786 door Dieren;
- de externe en interne ontsluitingsstructuur voor fiets¹⁰, openbaar vervoer en auto.

4.3 Woon- en leefomgeving

4.3.1 Geluid

Beschrijf de huidige of heersende geluidbelasting op gevoelige bestemmingen en de geluidbelasting in de referentiesituatie (tenminste tien jaar na aanpassing van de weg). Maak voor de alternatieven de effecten ten opzichte van de referentiesituatie inzichtelijk. Presenteer de geluidscontouren op contourenkaarten. Ga na wat de effecten zijn op eventueel aanwezige stiltegebieden.

Geef in het MER aan:

- wat de toename of afname van aantallen geluidbelaste woningen vanaf de voorkeurswaarde van 48 dB in stappen van 5 dB en de toe- en afname van aantallen geluidgehinderden door de alternatieven zal zijn;
- of er thans al woningen zijn waarvoor een hogere waarde is verleend;
- welke geluidsreducerende maatregelen (bijvoorbeeld in de vorm van extra geluidsschermen of 'stiller asfalt', dubbellaags zoab) getroffen kunnen c.q. moeten worden en wat de effecten van deze maatregelen zijn;
- welke maatregelen nodig zijn om verstoring van natuur en of stiltegebieden te compenseren.

Maak gebruik van modelberekeningen die voldoen aan het Meet- en rekenvoorschrift geluidhinder 2006. Betrek bij de beoordeling op het aspect geluid alle wegen binnen het studiegebied waar sprake is van een afname van de verkeersintensiteit van 20% of meer en van alle wegen waar sprake is van een toename van de verkeersintensiteiten van 30% of meer.

⁹ Voor de kwaliteit van de verkeersafwikkeling zijn met name de spitsintensiteiten relevant. Voor geluid de weekdagintensiteiten.

¹⁰ De fietsersbond vraagt om in het MER aandacht te besteden aan het belang van fietsverkeer en openbaar vervoer voor interlokale verbindingen, zie zienswijze 21, bijlage 2.

4.3.2 Trillingen

Beschrijf in het MER in welke mate de alternatieven effect zal hebben op trillingshinder voor in het studiegebied gelegen woningen.¹¹ Beschrijf of, en zo ja, welke mitigerende maatregelen er worden toegepast om trillingsniveaus te verlagen.

4.3.3 Luchtkwaliteit

Beschrijf de luchtkwaliteit voor de huidige situatie en de toekomstige referentiesituatie voor het bepalende jaar binnen het studiegebied. Maak voor de alternatieven de effecten ten opzichte van de referentiesituatie inzichtelijk.

Hiervoor is het noodzakelijk om de effecten op de concentraties van zwevende deeltjes (PM₁₀ en PM_{2,5}) en stikstofdioxide (NO₂) te beschrijven, en kwantitatief in beeld te brengen, ook onder de grenswaarden.¹²

Presenteer de resultaten van de berekeningen door middel van verschilcontourenkaarten en geef per contour het aantal en de ligging van woningen en gevoelige objecten en groepen aan.¹³ Breng, indien er sprake is van relatief grote groepen blootgestelden en relatief grote gevolgen voor de luchtkwaliteit¹⁴, de consequenties voor de volksgezondheid in beeld.¹⁵

¹¹ Dit kan op kwalitatieve wijze beschreven worden.

¹² Ook onder de huidige luchtkwaliteitsgrenswaarden kunnen nog aanzienlijke gezondheidseffecten optreden.

¹³ Gebruik hiervoor de zogeheten Adres Codering Nederland (ACN)-bestanden. Gevoelige objecten zijn kinderdagverblijven, scholen, verpleeg- en verzorgingshuizen. Gevoelige groepen zijn bijvoorbeeld kinderen, ouderen en mensen met long- of hartziekten.

¹⁴ Denk hierbij aan minimaal 1000 mensen die extra worden blootgesteld aan minimaal 1 µg/m³. Een dergelijk aantal blootgestelden is nodig om op basis van bestaande dosis-effectrelaties representatieve uitspraken te kunnen over de (extra) ziektelast.

¹⁵ Bijvoorbeeld de toe- dan wel afname van het aantal kinderen met verminderde longfunctie, het aantal mensen met COPD en het aantal vervroegde sterfgevallen.

Doe dit op basis van bestaande dosis-effectrelaties.¹⁶ Laat zien welke alternatieven en mitigerende maatregelen mogelijk zijn om gezondheidsschade zoveel mogelijk te voorkomen, dan wel de volksgezondheid te verbeteren.

Het project is niet opgenomen in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit. Maak inzichtelijk of het plan haalbaar is op basis van de Wm en geef aan welke grondslag van artikel 5.16 daarbij wordt gehanteerd.

Voor de berekeningen dient gebruik te worden gemaakt van modellen die voldoen aan de Regeling Beoordeling Luchtkwaliteit 2007. Het is niet te verwachten dat de grenswaarden¹⁷ en richtwaarden¹⁸ voor de overige stoffen uit de Wm zullen worden overschreden. Motiveer in het MER of een overschrijding van deze waarden al dan niet kan worden uitgesloten.

4.4 Natuur

Schets in het MER op hoofdlijnen een algemeen beeld van de huidige situatie, de autonome ontwikkeling en de effecten op natuur in het studiegebied. Geef op kaart de ligging van beschermde gebieden en de status ervan, waaronder nabijgelegen Natura 2000 en Ecologische Hoofdstructuur (EHS) gebieden, en (andere) ecologische waarden binnen het studiegebied aan. Ga, waar relevant, in op de ecologische functies en relaties van deelgebieden (zoals foerageer- en rustgebieden, migratieroutes). Beschrijf met behulp van ingreep-effectrelaties tijdelijke en permanente gevolgen op natuurwaarden.¹⁹

Gebiedsbescherming

Bepaal ook voor activiteiten die niet in of direct naast een beschermd gebied liggen, in hoeverre het voornemen invloed kan hebben voor de Natura 2000-gebieden IJsseluitwaarden en Veluwe en voor de Ecologische Hoofdstructuur, (al dan niet in cumulatie met andere activiteiten of handelingen) – op een beschermd gebied (externe werking). Geef per gebied de begrenzingen van het gebied aan op kaart, inclusief een duidelijk beeld van de ligging van het plangebied.

Ecologische hoofdstructuur

Geef aan in hoeverre de voor de ecologische hoofdstructuur 'wezenlijke kenmerken en waarden' worden aangetast en of het voornemen past binnen het hiervoor geldende

¹⁶ Zie voor dosis-effect relaties, rekenmethodieken en toelichting bijvoorbeeld:

- RIVM-report 500029001 /2005 Trends in the environmental burden of disease in the Netherlands 1980 – 2020. AB Knol, BAM Staatsen;
- GGD-Richtlijn Gezondheidsaspecten Besluit Luchtkwaliteit. Landelijk centrum medische milieukunde. 8–12-2005;
- WHO-rapport (2009) 'Economic valuation of transport-related health effects'.

¹⁷ Grenswaarden voor SO₂, CO, Pb, en benzeen.

¹⁸ Richtwaarden voor nikkel, arseen, cadmium, ozon en benzo(a)pyreen.

¹⁹ Denk hierbij aan o.a. de vernietiging en vermindering van habitats en leefgebied door bijvoorbeeld ruimtebeslag, versnippering en barrièrevorming, verstoring door bijvoorbeeld licht, geluid en beweging, en vermesting en verzuring door bijvoorbeeld deposities van stikstof

toetsingskader²⁰. Beschrijf daarbij ook de functies van de EHS, met name de in relatie tot de ligging van het gebied op de overgang van de Veluwe naar de IJsselvallei. Geef tevens op hoofdlijnen aan welke mitigerende maatregelen beschikbaar zijn en op welke wijze de eventueel vereiste natuurcompensatie wordt ingevuld. Beschrijf welke eventuele maatregelen worden getroffen om de ecologische verbindingzone in stand te houden.

Natura 2000 gebieden

Geef per Natura 2000- gebied:

- de instandhoudingsdoelstellingen²¹ voor de verschillende soorten en habitats en of sprake is van een behoud- of verbeterdoelstelling;
- de actuele en verwachte oppervlakte en kwaliteit²² van habitattypen en leefgebieden voor soorten binnen het invloedsgebied van de voorgenomen activiteit;
- de actuele en verwachte populatieomvang van soorten aan de hand van meerjarige trends.

Onderzoek of er gevolgen voor het Natura 2000-gebied zijn, zoals de mogelijke effecten van een toename van stikstofdepositie in de Natura 2000-gebieden als gevolg van extra verkeer dat door de Traverse Dieren wordt aangetrokken. Ga in het MER in op de Programmatische Aanpak Stikstofdepositie (PAS) waaraan momenteel wordt gewerkt. De afspraken uit de PAS worden per Natura 2000-gebied uitgewerkt in de beheerplannen. Geef aan of de ontwikkelingen rondom het PAS voor het onderhavige voornemen relevant zijn.

Als op grond van objectieve gegevens niet kan worden uitgesloten dat het voornemen afzonderlijk dan wel in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen kan hebben voor de Natura 2000-gebieden, geldt dat een passende beoordeling opgesteld moet worden, waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstellingen van dat gebied.²³

Onderzoek, indien van toepassing, in de passende beoordeling of de zekerheid kan worden verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet aantast.²⁴ Uit de wetgeving volgt dat een project alleen doorgang kan vinden als de zekerheid wordt verkregen dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast, of de zogenaamde ADC-toets²⁵ met succes wordt doorlopen.²⁶

²⁰ Het toetsingskader zoals beschreven in de Nota Ruimte, Spelregels EHS en/of provinciale uitwerkingen daarvan.

²¹ Voor de Vogelrichtlijngebieden gelden instandhoudingsdoelstellingen, te vinden in de aanwijzingsbesluiten van deze gebieden. Op dit moment lopen procedures om Natura 2000-gebieden aan te wijzen: de Habitatrictlijngebieden worden daarmee aangewezen en de Vogelrichtlijngebieden worden opnieuw aangewezen. Hiervoor worden eerst ontwerp-aanwijzingsbesluiten genomen en vervolgens definitieve aanwijzingsbesluiten. Beschrijf in het MER, indien van toepassing, de instandhoudingsdoelstellingen van de Vogelrichtlijngebieden en, indien van toepassing, de instandhoudingsdoelstellingen uit de ontwerp-aanwijzingsbesluiten. In de (concept)beheerplannen worden deze per gebied uitgewerkt in omvang, ruimte en tijd.

²² Zie voor een kenschets, definitie en kwaliteitseisen van habitattypen en de ecologische vereisten van soorten de profielendocumenten van LNV.

²³ Art. 19f Natuurbeschermingswet 1998.

²⁴ Uit de huidige lijn in de jurisprudentie volgt dat dit het geval is wanneer er wetenschappelijk gezien redelijkerwijs geen twijfel bestaat dat er geen schadelijke gevolgen voor de natuurlijke kenmerken zijn.

²⁵ Dit houdt op grond van art. 19g en 19h van de Natuurbeschermingswet 1998 respectievelijk in:

- A: zijn er Alternatieve oplossingen voor een project of handeling? inclusief locatiealternatieven.

Bijzondere soorten

In het plangebied voor de Traverse Dieren zijn mogelijk planten en dieren aanwezig die beschermd worden door de Flora- en faunawet. Beschrijf welke door de Flora- en faunawet beschermde soorten te verwachten zijn in het plangebied en geef aan tot welke categorie deze soorten behoren²⁷. Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen op de standplaats (planten) of het leefgebied (dieren) van deze soorten en bepaal in hoeverre verbodsbepalingen²⁸ mogelijk overtreden worden. Beschrijf mitigerende maatregelen die effecten kunnen beperken of voorkomen dan wel kansen bieden om bestaande knelpunten op te lossen.

Effecten wegverkeer op vogels

(Broed)vogels worden sterk beïnvloed door verkeer. Dit manifesteert zich door lagere dichtheden nabij drukke verkeerswegen. De effectafstanden voor wegverkeerslawaaai²⁹ beslaan tenminste 400m in besloten en 500m in opene landschappen. In samenhang met licht, visuele verstoring en luchtverontreiniging kunnen de versturende effecten verder reiken dan de beïnvloeding door verkeerslawaaai. Beschrijf daarom in het MER binnen een afstand van 600m in besloten en 750m in opene landschapstypen buiten stedelijk gebied:

- welke soorten binnen deze afstand voorkomen;
- in welke dichtheden deze soorten voorkomen;
- de (mogelijke) gevolgen voor de (lokale) populaties van deze soorten.

Toets dit aan de relevante beschermingsregimes.

4.5 Cultuurhistorie

Geef in het MER een overzicht van bekende en verwachte cultuurhistorische waarden in het plangebied. Besteed hierbij aandacht aan alle drie de facetten van cultuurhistorie:

- archeologie;
- gebouwd erfgoed;
- cultuurlandschap.

-
- D: zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden?
 - C: welke Compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

²⁶ Art. 6, lid 3 en 4 Habitatrichtlijn, geïmplementeerd in art. 19g en 19h Natuurbeschermingswet 1998.

²⁷ Er wordt onderscheid gemaakt tussen de categorieën: tabel 1 (algemeen), 2 (overig) en 3 (Bijlage IV HR/ bijlage 1 AMvB) soorten en vogels.

²⁸ art. 8 (planten) en 9 – 12 (dieren) van de Flora en faunawet.

²⁹ Zie onder andere Garniel A., W.D. Daunicht, U. Mierwald & U. Ojowski. 2007. Vögel und Verkehrslärm. Quantifizierung und Bewältigung entscheidungserheblicher Auswirkungen von Verkehrslärm auf die Avifauna. Bundesministeriums für Verkehr, Bau- und Stadtentwicklung. Bonn, Kiel en Reijnen, R.; Foppen, R.P.B. (2006) Impact of road traffic on breeding bird populations In: The ecology of transportation: managing mobility for the environment / Davenport, J., Davenport, J.L., . - Dordrecht : Springer, (Environmental Pollution 10) – p. 255 – 274.

Ga hierbij ook in op eventuele effecten op monumentale bomen.³⁰ Beschrijf de beleefde kwaliteit, de fysieke kwaliteit en de inhoudelijke kwaliteit van aanwezige waarden. Hierbij kan eventueel gebruik gemaakt worden van de waarderingscriteria uit de 'Handreiking cultuurhistorie in m.e.r. en MKBA'.³¹ Beschrijf de effecten van alternatieven/varianten op deze kwaliteiten. Beschrijf ook in welke mate effecten op cultuurhistorische waarden verzacht kunnen worden binnen de alternatieven/varianten. Uit het MER moet in ieder geval blijken in hoeverre de alternatieven/varianten verschillen ten aanzien van effecten op bekende of verwachte cultuurhistorische waarden.

4.6 Overige milieuaspecten

Volg voor de milieueffecten van overige onderdelen (bodem en water, externe veiligheid en landschap) de in de startnotitie genoemde werkwijze.

5. LEEMTEN IN MILIEU-INFORMATIE

Geef aan over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Beschrijf welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is.

In het MER moet duidelijk worden gemaakt welke consequenties de kennisleemten en onzekerheden hebben voor het besluit. Geef een indicatie in hoeverre op korte termijn de informatie beschikbaar zou kunnen komen.

6. EVALUATIEPROGRAMMA

Het bevoegd gezag moet bij het besluit aangeven hoe en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling dat de initiatiefnemer in het MER reeds een aanzet geeft tot een evaluatieprogramma en daarbij een verband legt met de geconstateerde leemten in informatie en onzekerheden.

³⁰ Burgeractiegroep A7 en andere insprekers wijzen op het verlies van monumentale bomen als gevolg van de bundeling van weg en spoor, zie zienswijzen 20 en 23, bijlage 2.

³¹ Witteveen+ Bos, 2007: 'Handreiking cultuurhistorie in m.e.r. en MKBA', opgesteld in opdracht van de rijksdienst voor het Cultureel erfgoed. Van deze handreiking is ook een samenvatting uit 2009 beschikbaar.

7. VORM EN PRESENTATIE

De Commissie adviseert in het MER ten minste een recente kaart op te nemen waarop alle in het MER gebruikte topografische namen goed leesbaar zijn aangeven.

8. SAMENVATTING VAN HET MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland

Bevoegd gezag: Provinciale Staten van de provincie Gelderland

Besluit: inpassingsplan Traverse Dieren

Categorie Besluit m.e.r.: 003.1 en C01.2

Activiteit: de reconstructie van de N348 tussen Ellecom en Spankeren, ten zuiden van de spoorlijn Arnhem–Zutphen.

Bijzonderheden: dit advies met document nummer 2445–26, d.d. 24 augustus 2010 vervangt het advies van 23 augustus 2010 (document nummer 2445–25). Het advies is op onderstaande punten gewijzigd:

- nagekomen zienswijzen en adviezen toegevoegd aan bijlage 2 (nummers 27–30);
- correctie van de titel van het advies naar advies voor de reikwijdte en detailniveau voor het milieueffectrapport in plaats van de richtlijnen voor het milieueffectrapport.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in De Gelderlander van: 2 juni 2010

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 8 juni 2010 tot en met 19 juli 2010

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 4 juni 2010

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 24 augustus 2010

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij dit project is als volgt:

ir. B. Barten (werkgroepsecretaris)

ing. R.J.J.M. van Bommel

drs. R.J.M. Kleijberg

ing. P.A. Kroeze

drs. H.G. Ouwerkerk (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie neemt hierbij de hierna genoemde informatie die van het bevoegde gezag is ontvangen, als uitgangspunt.

Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie een locatiebezoek afgelegd. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- Provincie Gelderland, mei 2010. Startnotitie Traverse Dieren. Reconstructie N348/N786

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. Stichting Twickel, Delden
2. R.R. Roders, Dieren
3. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Amersfoort
4. R. de Bruijn, Arnhem
5. P. Geelen, Dieren
6. Vitens, Arnhem
7. J. Blok, Dieren
8. R.F. Volker, Dieren
9. Stichting Twickel, Delden (2x)
10. G.J. Schurink, Dieren
11. Stuurgroep Havikerpoort
12. M. Wassink, Dieren
13. Stichting STIL, Dieren
14. Stichting Attent, De Steeg
15. Stichting Hart in Takt, Dieren
16. Belangenvereniging Spankeren, Spankeren
17. Groen Links, Rheden – Rozendaal
18. Ondernemersvereniging DELS, Dieren
19. Belangenvereniging Dieren, Dieren (2x)
20. Stichting A7, Ellecom
21. Fietserbond afdeling Rheden/ Rozendaal, Dieren
22. Vereniging Ellecoms Belang, Dieren
23. Wijkplatform Dieren Noord-Oost, Dieren
24. A.C. Dolk, Dieren
25. Stichting Burg. Willemsstraat, Dieren
26. R.C.G. de Wit en G. Garritsen, Spankeren
27. H. Machiels, Dieren
28. A. Lentink, Dieren
29. Stichting Spankerenseweg, Dieren
30. Gezamenlijke Belangenorganisatie Dieren e.o., Dieren

Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport Traverse Dieren

Het college van gedeputeerde staten van de provincie Gelderland hebben het voornemen om de verkeersproblemen in de kern van Dieren te verminderen door een reconstructie van de N348/N786 door Dieren. Voor het besluit over het inpassingsplan wordt een procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. De provinciale Staten van Gelderland zijn bevoegd gezag.

ISBN: 978-90-421-3146-0

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

